

بررسی تاثیر خشکسالی بر منابع آب زیرزمینی و توسعه کشاورزی خوزستان

محسن مرتضوی¹، غلام پرمون²

¹ - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیای شهری - محیط زیست شهری، دانشگاه پیام نور بوئین زهرا

² - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور مرکز اهواز

چکیده

یکی از مراحل مهم در مدیریت منابع آب استفاده بهینه از منابع آب می باشد. در کشور ما به دلیل حاکمیت شرایط اقلیمی خشک و نیمه خشک، مدیریت مصرف آب ضروری است. خشکسالی به عنوان بلای طبیعی و پدیده ای اجتناب ناپذیر از دیرباز در پهنه وسیع کشورهای مختلف به ویژه مناطق واقع در اقلیم های گرم و خشک به دفعات به وقوع پیوسته و خسارات زیادی به همراه آورده است. در این پژوهش به منظور بررسی تاثیر خشکسالی بر منابع آب زیرزمینی و توسعه کشاورزی خوزستان، منطقه مورد مطالعه با استفاده از نرم افزار GIS موقعیت یابی و آمار بارش بین سال های 1955-2005 استخراج و با استفاده از نرم افزار Excel، نمودار ترسالی و خشکسالی، نمودار آمبروترمیک و کلیماتوگرام منطقه ترسیم و منابع زیرزمینی و کشاورزی منطقه و راه های مدیریت آن مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان می دهد خشکسالی های اخیر خوزستان به دلیل کاهش بارش ها همراه با افت آب های زیرزمینی، این منطقه را در یک موقعیت بحرانی قرار داده که لطامات زیادی را بر پیکره اقتصادی آن به ویژه بخش کشاورزی که بیش از 90 درصد از آب های زیرزمینی در این بخش مصرف می شود وارد کرده است. همچنین باتوجه به اینکه خوزستان، یکی از مناطق دارای قابلیت و استعداد فراوان در کشاورزی می باشد با اعمال روش های مدیریتی صحیح، از جمله مدیریت مصرف منابع آب زیرزمینی که از مهمترین منابع مورد استفاده در کشاورزی می باشد مانع از مرگ تدریجی کشاورزی منطقه شد.

واژگان کلیدی: خشکسالی، آب های زیرزمینی، کشاورزی، خوزستان